

1. Ainevaldkond kunstiained.

1.1. Kunstipädevus

Kunstipädevus hõlmab oskust väljendada enda ideid mitmekesiste kunstiliste vahenditega ning väärtustada loomingulisi saavutusi visuaalsetes kunstides ja muusikas. Kunstipädevusse kuulub eneseväljendusoskus, isikupära teadvustamine, oskus uurida varasema kultuuripärandi varasalvi ning valmisolek leida uusi lahendusi muutuvates oludes.

Põhikooli lõpetaja:

- on omandanud loovtegevuse ja eneseväljenduse kogemusi, tunnetab oma loomingulisi võimeid ning väärtustab isikupäraseid ja keskkonnasäästlikke lahendusi;
- kasutab loovtöodes mitmekesiseid visuaalseid ja muusikalisi väljendusvahendeid, arutleb kultuuriliste sõnumite ja väärtushinnangute üle; oskab kujundada oma arvamust ning väljendada oma emotsioone;
- väärtustab kultuuri ja inimese loovust, osaleb kunstide individuaal- ja koostööprojektides ning hindab lahenduste otsimist ja loovat mõtlemist;
- märkab kultuuritraditsioone ning maailmakultuuri mitmekesisust.
- väärtustab, hoiab ning arendab Eesti kultuuri, tunneb vastutust kultuuritraditsioonide säilimise eest, väärtustab maailmakultuuri mitmekesisust.

1.2. Ainevaldkonna ja õppeaine kirjeldus

Kunstide valdkonna aineid ühendab tähelepanu pööramine loovuse ja eneseväljendusoskuse arenemisele ning tervikliku maailmapildi kujunemisele. Kunstidega tegelemise kaudu saadakse teadmisi erinevate väljendusvahendite ja kultuuride kohta, õpitakse tundma ennast ning mõtestatakse kunstide rolli ühiskonnas.

Loomise, esitamise, teoste interpreteerimise ja analüüsimise kaudu õpitakse tundma traditsioonilisi ning nüüdisaegseid kunste, nende sisu, vorme ja tähendusi, kujundatakse mõistmist ning kriitikameelt. Oluline on mõtlemise paindlikkus ning avatus kultuurilistele ja individuaalsetele erinevustele, mis toetavad toimetulekut kiiresti muutuv ja mitmekultuurilises maailmas.

Praktiline kunstidega tegelemine arendab tundemaailma, intuiitivset ja loovat mõtlemist. Kunstidel on oluline osa igapäevaelu rikastava ning emotsionaalselt tasakaalustava harrastusena.

Kunstitegevused tasakaalustavad teiste ainete valdavalt verbaalset ning analüütilist mõtlemist, lisades kujundliku, sünteesiva ja intuiitivse poole. Kunstidega tegelemine avaldab positiivset mõju kõikide ainete õppimisele.

Kunstiainete sisu, tegevustes ja taotlustes on ühised järgmised aspektid:

- teadmised kunstidest (analüüs);
- erinevate kunstide seostamine (süntees);
- ainealane (verbaalne) keel;
- loominguline eneseväljendus (loomine, esitamine);

- kunstiloomingu vastuvõtmine (kommunikatsioon, kriitika);
- oma-, kohaliku ja maailmakultuuri väärtustamine (mitmekultuurilisus);
- kultuuriväärtuste kaitsmine (jätkusuutlikkus).

Kunstiõpetus

Kunstiõppe siht on arendada mõtlemis-, koostöö- ja eneseväljendusoskusi, et toetada isiksuslikku arengut ning toimetulekut tänapäevases mitmekultuurilises muutuv maailmas. Kunst võimaldab õpilasel tunnetada endas loojat ning toetab seeläbi ettevõtlikku ellusuhtumist.

Aine õppimise osad on:

- uurimine ja oma ideede arendamine;
- väljendusvahendite loov rakendamine;
- mõtestamine ja refleksioon.

Ülalnimetatud õppimise osad on omavahel tihedalt põimunud – õpilase loova ning iseseisva mõtlemisoskuse arenemine ja uute teadmiste omandamine kinnistuvad praktilise loovtegevuse kaudu. Oskuste kujunemine on järjepidev protsess ja oma kogemustega seostatakse teadmisi nüüdisaegsest maailmast. Oluline on avastada ja luua seoseid teistes õppeainetes käsitletavate ajastute ja teemadega.

Nii ajaloo kui ka nüüdiskunsti mõistmisele annavad aluse õppekäigud muuseumidesse ja galeriidesse. Kunstiajaloo näidete valikul lähtutakse üldisematest teemadest ega taotleta kronoloogilise ülevaate andmist. Peamine on luua sild mineviku ja nüüdisaja nähtuste vahel. Kõigi teemade käsitlemisel tuuakse võimalikult palju näiteid kunstist ja visuaalsest kultuurist Eestis.

Muusikaõpetus

Muusikaõpetus toetab õpilase individuaalse eripära kujunemist muusikalise eneseväljenduse kaudu. Muusikaõpetuses avatakse ja avardatakse võimalusi muusikaga tegelda ja muusikast rõõmu tunda ning toetatakse elukestva muusikaharrastuse teket. Eesti ja maailma muusikakultuuri tutvustamisega kujundatakse õpilaste muusikalist maitset ning sotsiaalkultuurilisi väärtushinnanguid.

Muusika õppeaine koostisosad on:

- laulmine;
- pillimäng;
- muusikaline liikumine;
- omalooming;
- muusika kuulamine ja muusikalugu;
- muusikaline kirjaoskus;
- õppekäigud.

Muusikaõpetuses lähtutakse eesti koolimuusikas väljakujunenud traditsioonidest ja põhimõtetest (Riho Päts, Heino Kaljuste), mis toetuvad Zoltán Kodály meetodi ja Carl Orffi pedagoogika adapteeritud käsitlusele ning tänapäeva pedagoogika teadmusele ja kogemusele.

Muusika on aine, mille õpetuse osad on üksteisega mitmetähenduslikus ja tihedas seoses, seetõttu on neid keeruline eraldada. Õppeaine koostisosad kattuvad muusikaliste tegevustega.

Musitseerimise all mõistetakse igasugust muusikalist eneseväljendust, nagu laulmist, pillimängu liikumist ja omaloomingut. Muusika kuulamisega arendatakse kuulamisoskust, tähelepanu, analüüsivõimet ja võrdlusoskust. Muusikaloos tutvustatakse erinevaid karaktereid, väljendusvahendeid, stiile, heliloojaid ja interpreete. Muusikalise kirjaoskuse all mõistetakse õppekavas sisalduva noodikirja lugemise oskust musitseerides. Õpilaste silmaringi ja muusikalise maitse kujundamiseks on vajalikud õppekäigud (sh virtuaalsed) kontserdipaikadesse, teatritesse ning muuseumidesse. Õpilaste üldkultuurilised teadmised põhinevad teadlikkusel kohalikust, oma riigi ja Euroopa kultuuripärandist ning nende rollist maailmas. See hõlmab teadmisi peamistest kultuurisaavutustest (sh popkultuurist). Oluline on kontserdielu korraldamine oma koolis, et õpilastel tekiks muusika kuulamise harjumus ning ürituste korraldamise kogemus. Muusika kaudu kujundatakse harmoonilist isiksust, puudutades nii keha, tundeid kui ka intellekti.

Muusikaõpetusel on tasakaalustav ja toetav roll õpilase emotsionaalses arengus ning teiste õppeainete omandamises. Musitseerides arendatakse õpilase isikupära, omandatakse oskused ja teadmised üksi ja koos musitseerimiseks ning loominguks eneseväljenduseks. Rühmas ja üksi õppides arendatakse suhtlemis- ja koostööoskust, üksteise kuulamise oskust, ühtekuuluvustunnet, sallivust, paindlikkust ja emotsionaalset kompetentsust ning juhitakse õpilase enesehinnangut ja õpimotivatsiooni.

Ühislaulmise ja koorilauluga arendatakse sotsiaalseid oskusi ning kujundatakse isamaa-armastust.

Muusika ainekava koostades on lähtutud järgmistest põhimõtetest:

- teadvustada ja tähtsustada ühislaulmise kui rahvusliku kultuuritraditsiooni olulist rolli;
- rõhutada musitseerimise osatähtsust;
- julgustada ja toetada loominguks eneseväljendust;
- teadvustada ja süvendada õpilase isiklikku suhet muusikaga;
- rõhutada muusika osa tasakaalustatud isiksuse eetilise-esteetiliste väärtushinnangute
- kujundamisel, tunde- ja mõttemaailma arendamisel ning rikastamisel;
- lähtuda õppes õppija vajadustest ning tähtsustada integreeritud tegevusi.

1.3. Üldpädevuste kujunemine õppeaines

Kunstide valdkond võimaldab kõiki üldpädevusi loomulikult lõimida igapäevasesse õppetöösse nii teooria kui ka praktika kaudu.

- Väärtuspädevus - kunstid rõhutavad kultuuriteadmisi. Kõigis tegevustes väärtustatakse individuaalset ning kultuurilist mitmekesisust, toetatakse eetiliste ja esteetiliste väärtushoiakute kujunemist. Loominguline tegevus õpetavad teadvustama, hindama erinevaid ideid ja seisukohti.
- Sotsiaalne pädevus - rühmatööd, arutlused ja esitlused kujundavad koostöövalmidust ja üksteise toetamise. Kultuurisündmustel osalemine aitab kujundada kultuurilist ühtsustunnet. Harjutatakse oma seisukohtade kaitsmist ning teiste arvamustest lugupidamist.

- Enesemääratluspädevus - loovülesannetes saadav pidev tagasiside ja eneseanalüüs aitavad õppida tundma oma huve ja võimeid ning kujundada positiivset enesehinnangut.
- Õpipädevus - kunstides kujundatakse õpipädevust eriilmeliste ülesannete, õppemeetodite ja töövormide rakendamise kaudu. Siinsed probleemülesanded eeldavad info hankimist, selle analüüsimist ja tõlgendamist ning õpitu kasutamist uudsetes situatsioonides. Pidev tagaside ja eneseanalüüs aitavad suurendada õppija rolli oma õpitegevuse juhtijana.
- Suhtluspädevus - kunstiainetes on tähtsal kohal kunstiteostest, -stiilidest, -ajastutest, jms rääkimine, ulatudes lihtsast argikeelsest ainespetsiifilise keelekasutuseni. Oma tööde esitlemine, võrdlemine ja kaitsmine toetavad väljendusoskuse kujunemist ning ainealase oskussõnavara kasutamist.
- Matemaatikapädevuse - selle arengut toetavad kunstides rakendatavad ülesanded, kus tuleb sõnastada probleeme, arutleda lahenduste üle, põhjendada valikuid ja analüüsida tulemusi. Võrrelda ja liigitada erinevate nähtuste tunnuseid ning kasutada sümboleid.
- Ettevõtlikkuspädevus - ettevõtlikkuspädevuse kujunemist toetab õpitava sidumine nüüdisaegse igapäevaelu nähtustega. Kunstide valdkonnas on iseloomulik uuenduslike ja loovate lahenduste väärtustamine. Praktiline loovtegevus annab võimaluse katsetada ideede väljendamise ja esitlemise erinevaid võimalusi.

1.4 Lõiming

1.4.1 Lõiming teiste ainevaldkondadega

Kunstid on tihedalt seotud kõigi inimtegevuse valdkondade. Inimeseks olemine, sotsiaalsed suhted ja maailm on oma erinevates avaldumisvormides kunstide aines, seega teiste ainevaldkondadega suhestumine on kunstide loomulik osa.

Kunstiainete ja teiste ainevaldkondade seostamiseks on palju võimalusi:

1. Väärtushoiakute kujundamine ja maailma kultuurilise mitmekesisuse teadvustamine. Paljudes ainetes tutvutakse erinevate kultuuridega ning toetatakse kultuurilise ja sotsiaalse identiteedi kujunemist (kunstid, eesti keel ja kirjandus, võõrkeeled, ajalugu ja ühiskonnaõpetus, geograafia, käsitöö ja tehnoloogia, kehaline kasvatus). Kunstide kaudu saab eriti hästi teadvustada kultuuridevahelist dialoogi ja loovust.
2. Kattuvate või lähedaste mõistete kasutamine (kompositsioon, struktuur, rütm, plaan, stiil, variatsioon, improvisatsioon, liikumine, dünaamika jm): kunstid, keeled ja kirjandus, tehnoloogia, kehaline kasvatus.
3. Ainete sisust lähtuvate seoste esiletoomine:
  - sotsiaalainetest lähtudes vaadeldakse inimese suhteid teiste inimeste ja inimrühmadega ning erinevate kultuuride kommete ja pärimustega;
  - emakeelest ja võõrkeeltest lähtudes arendatakse verbaalset eneseväljendusoskust, diktsiooni, funktsionaalset lugemisoskust ning infokanalite kasutamise oskust; kirjandusest lähtudes vaadeldakse eri ajastute ja kultuuride lugusid muusikas ja kunstis, teatri- ja filmikunstis;
  - loodusainetest lähtudes teadvustatakse inimese kuulmis- ja nägemismeele füsioloogilist eripära, õpitakse tundma looduskeskkonda ja selle eluvormide mitmekesisust ning helide, valguse ja värvide omadusi;
  - matemaatikast lähtudes arendatakse seoste loomise oskust ja loogilist mõtlemist (matemaatiline keel, struktuur, sümboolid ja meetodid);
  - käsitööst ja tehnoloogiast lähtudes arendatakse käelist tegevust ning loovat mõtlemist (loomise protsess, tehnoloogiad ja tehnikad);
  - kehalisest kasvatuses lähtudes arendatakse kehatunnetust, tähelepanu, motoorikat, reageerimiskiirust ja koordineerimist.

1.4.2 Läbivad teemad

- Väärtused ja kõlblused. Kultuuriline identiteet - õppesisus ja -tegevustes tutvutakse kohaliku ja maailma kultuuripärandiga, kujundatakse avatud ja lugupidavat suhtumist nii erinevatesse kultuuritraditsioonidesse kui ka kaasaja kultuurinähtustesse. Väärtustatakse uute ideede ning isiklike kogemuste ja emotsioonide loomingulist väljendamist. Õpilasi suunatakse osalema ühiseid väärtusi kujundavatel kunstisündmustel (näitused, muuseumid, kontserdid ja etendused). Tähtis on noorte endi osalemine/esinemine laulupidudel, muusikaüritustel ja õpilastööde näitustel.
- Elukestev õpe ja karjääri planeerimine - tutvutakse kunstide mitmekülgsede väljunditega igapäevaelus ning kunstidega seotud elukutsetega.
- Tehnoloogia ja innovatsioon on seotud kunstidele omaste praktiliste loovtegevustega, mille vältel kasutatakse erinevaid oskusi ja vahendeid ning leiutatakse ja katsetatakse uusi võimalusi, toetades pidevalt muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas toimetuleva inimese kujunemist.
- Tervis ja ohutus - kunstides kasutatakse paljusid materjale, töövahendeid ja instrumente, mille juures tuleb järgida ohutuse ning otstarbekuse printsiipe. Jälgitakse enda tervise ja ohutuse nõudeid tööprotsessis, suurt tähelepanu pööratakse erinevatele keskkondadele ja nende teadlikule kasutamisele.
- Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus - kunstides julgustatakse kujundama ja väljendama oma seisukohti ühiskonnas toimuvate protsesside kohta ning katsetama oma ideede arendamist ja elluviimist.
- Teabekeskond .Keskkonna ja jätkusuutlik areng - hõlmab mitmekülgsed oskusi nagu info leidmine muusika ja kunsti kohta, helilise ja visuaalse kommunikatsiooni väljendusvahendid, keskkonna visuaalne ja heliline kujundamine. Tutvutakse andmebaasidega, meediakeskkonna võimaluste ja ohtudega ning autorikaitse küsimustega.

2. Kunstiõpetus

2.1 Õppe ja kasvatuseesmärgid

Põhikooli kunstiõpetusega taotletakse, et õpilane:

- tunnetab ja arendab oma loomingulist potentsiaali, õpib tundma visuaalsete kunstide väljendusvahendeid ning suudab luua erinevaid kunstiteoseid, rakendades loovalt õpitud teadmisi ja tehnikaid;
- kasutab erinevaid mõtlemis- ja tegutsemisviise nii loometegevuses kui ka igapäevases elus;
- analüüsib kunstiteoseid ja visuaalset keskkonda, kasutades põhikoolis omandatud ainealast terminoloogiat, ning põhjendab oma arvamust;
- märkab esemelise keskkonna ja visuaalse meedia esteetilisi, eetilisi, funktsionaalseid ja ökoloogilisi aspekte;
- seostab omavahel kunsti ning kultuuri, ühiskonna, teaduse ja tehnoloogia arengut ning mõistab kunsti kui kultuuridevahelist suhtluskeelt; teadvustab kultuurilist mitmekesisust.

Põhikooli lõpuks teadvustab kunsti rolli nii oma elus kui ka ühiskonnas ja orienteerub visuaalses keskkonnas.

2.1.1 Hindamine

Hinnet kujundavad :

- töö puhtus ja viimistlus
- loovus ja omanäolisus;
- erinevate töövahendite õige kasutus;
- õpitu rakendamine praktilistes töödes;
- töö õigeaegne esitamine.

Hindamise kriteeriumid kunstiopetuses

Hinne “5”- praktiline tegevus või selle tulemus on õige ja täielik, loogiline ja mõtestatud, praktilises tegevuses ilmneb omandatu iseseisev ja loov rakendamine. Väärtustab enda ja teiste loomingut. Töö on puhas ja korrektne. Töö on esitatud õigeaegselt.

Hinne “4” - praktiline tegevus või selle tulemus on üldiselt õige, loogiline ja mõtestatud, kuid pole täielik või esineb väiksemaid eksimusi, praktilises tegevuses jääb mõnel määral puudu iseseisvusest. Töö veidi määritud või “toores”. Töö on esitatud hiljem.

Hinne “3” - praktiline tegevus või selle tulemus on põhiosas õige, põhioskused on omandatud, kuid teadmiste rakendamisel praktilises tegevuses esineb raskusi. Õpilane vajab juhendamist ja suunamist. Suhtumine oma töösse hooletu. Töö on must ja lohakas. Esitamise tähtaeg on möödunud.

2.2. I kooliaste

2.2.1 Taotletavad pädevused I kooliastmes. Õpilane:

- lugu oma perekonnast, klassist ja koolist; on viisakas, täidab lubadusi; teab, et kedagi ei tohi naeruvääristada, kiusata ega narrida;
- oskab kaaslast kuulata, teda tunnustada;
- tahab õppida, tunneb rõõmu teadasaamisest ja oskamisest, oskab õppida üksi ning koos teistega, paaris ja rühmas, oskab jaotada aega
- õppimise, harrastustegevuse, koduste kohustuste ning puhkamise vahel;
- teab oma rahvuslikku kuuluvust ning suhtub oma rahvusesse lugupidavalt;
- oskab end häälestada ülesandega toimetulemisele ning oma tegevusi ülesannet täites mõtestada; oskab koostada päevakava ja seda järgida;
- käitub loodust hoidvalt;
- oskab sihipäraselt vaadelda, erinevusi ja sarnasusi märgata ning kirjeldada; oskab esemeid ja nähtusi võrrelda;
- austab oma kodupaika, kodumaad ja Eesti riiki, tunneb selle sümboleid ning täidab nendega seostuvaid käitumisreegleid;
- oskab ilu märgata ja hinnata; hindab loovust ning tunneb rõõmu liikumisest, loovast eneseväljendusest ja tegevusest;
- hoiab puhtust ja korda, hoolitseb oma välimuse ja tervise eest ning tahab olla terve;
- oskab ohtlike olukordi vältida ja ohuolukorras abi kutsuda, oskab ohutult liigelda;
- teab, kelle poole erinevate probleemidega pöörduda, ning on valmis seda tegema.

2.2.2 Kunstiõpetuse ainekava I klassile

Teema	Õppesisu	Taotletavad õppetulemused	Lõiming teiste õppeainetega	Näited praktilistest töödest ja IKT rakendamisest
<p>Kujutamise- ja vormiõpetus.</p> <p>Värvi-, kompositsiooni- ja perspektiiviõpetus.</p> <p>Disain ja kirjaõpetus.</p>	<p>Inimese kujutamine: täisfiguur eestvaates, portree eestvaates. Eluslooduse (loomad, linnud, putukad jne iseloomulikus asendis) kujutamine joone ja silueti abil. Tutvumine geomeetriliste põhivormidega seoses igapäevaeluga (ruumiliselt voolimisel ja meisterdamisel ning tasapinnaliselt joonistamisel ja maalimisel figuuride ülesehitamise ühe võttena).</p> <p>Kuuevärviring: põhivärvid (kollane, punane, sinine) ja nende segamisel saadavad II astme värvid (oranž, roheline, violet). Meeleolu väljendamine värvidega.</p> <p>Meisterdamine.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Oskab kasutada ohutult töömaterjale, -vahendeid ja kunstitehnikaid loomulikeks eneseväljenduseks. Oskab kasutada kääre ja paberist šabloonid järgi ise detaile välja lõigata. Oskab liimiga katta pindu ja teeb liimimistöid korrektselt, hoides puhta töö ja töölauda. Oskab kujutada figuure. Peab silmas pildi kompositsioonireegleid. Oskab teha kollaaži ja voltida paberit. Oskab kunstiteoseid lihtsas vormis kirjeldada ja oma eelistusi põhjendada. Märkab kujunduselemente ümbritsevas keskkonnas. 	<p>Loodusõpetus - looduse, inimese kujutamine. Elus- ja eluta looduse kujutamine.</p> <p>Matemaatika - geomeetrilised kujundid. Ruumiliste kujundite pinnalaotuste meisterdamine, tasapinnalised kujundid, mustrite kompositsioon geomeetrilistest kujunditest. Tasapinnalised ja ruumilised kujundid.</p> <p>Emakeel - õigekiri kutsete, kuulutuste tegemisel, teemakohased jutukesed, ristsõnad, luuletused, kutse, õnnitluskaardi, teate kujundamine, piltjuttude koostamine.</p> <p>Muusikaõpetus - meeleolu loomine tunnis, muusika kuulamine tööle sobiva meeleolu loomiseks.</p> <p>Inimeseõpetus - käitumine kodus, koolis, tänaval; töölauda korrahoold, liiklus tänaval</p>	<p>Matkapäev, projektipäevad, suvelaager- erinevate värvide ja kujundite leidmine looduses. Terviklikkuse tajumine (ära tundmine).</p> <p>Spordipäev- liikuva objekti (figuuri) jälgimine, proportsioonide vaatlus.</p> <p>Teatriskäik- süžee jälgimine ja kujutamine värvides ning kujundites. Erinevate vormide, värvide nägemine kostüümides, lava dekoratsioonides jne.</p> <p>Luule- ja lauluvõistlus- Luuletuste illustreerimine.</p> <p>Isade- ja emadepäev- portreede joonistamine. Kutsete kujundamine.</p> <p>Jõulupeod- lavadekoratsioonid, kostüümi kavandite kujundamine. Koolimaja kaunistamine.</p> <p>Õpilastööde näitus- õppeaasta silmapaistvate õpilastööde väljapanek. Erinevatest objektidest ühtse terviku loomine.</p>

<p>Vestlused kunstist.</p>	<p><i>Kunst</i> (arhitektuur, skulptuur, maal, graafika) ümbritsevas keskkonnas. Plakatikujundus. Kaaslaste tööde analüüs, tolerantne suhtumine kaasõpilaste töödesse. <i>Kasutatavad tehnikad ja materjalid.</i> Skulptuur. Voolimine savist või muust pehmest materjalist. Erinevate tekstuuride loomine. Meisterdamine loodus- ja tehismaterjalist (pakendid, plastid, traat jne). Voolimine: karbid, loomad, inimesed jne. Maal. Kattevärvidega (guašš jt) maalimine spontaanselt ja läbimõeldult. Maalilise pinna saamine kriidi- ja õlipastellidega. Töötamine värvi- ja viltpliiatsitega. Kollaaž rebituna värvipaberitest ja/või makulatuurist. <i>Graafika.</i> Joonistamine pliiatsi ja viltpliiatsitega. Punkti ja joone kasutamine faktuuri loomiseks. Paljundusgraafika: natuur-, papi- ja materjalitrükk guaši või temperaga.</p>			<p>Keskkond ja säästev areng.</p> <p>Eesti Vabariigi aastapäev-koolimaja kaunistamine. Rahvuskultuuri elementide ja sümbolika detailsem tutvumine ning nende elementide kujutamine loomingus.</p>
----------------------------	---	--	--	---

2.2.3 Kunstiõpetuse ainekava II klassile

Teema	Õppesisu	Taotletavad õppetulemused	Lõiming teiste õppeainetega	Näited praktilistest töödest ja IKT rakendamisest
<p>Kujutamise- ja vormiõpetus.</p> <p>Värvi-, Kompositsiooni, Perspektiiviõpetus.</p> <p>Disain (kujundus, kujundamine)</p> <p>Vestlused kunstist</p>	<p>Inimese kujutamine: portree eestvaates, täisfiguur eest- ja külgsuunas, eluslooduse (loomad, linnud, putukad jne) iseloomulikus asendis ja liikumises), eluta looduse (kivid, vesi jne) kujutamine; vormi ülesehitamine geomeetriliste kujundite abil.</p> <p>Kuuevärviring: põhivärvid (kollane, punane, sinine) ja nende segamisel saadavad II astme värvid (oranž, roheline, violett); helestamine ja tumestamine; meeleolu väljendamine värvidega. Pea- ja kõrvalelemendid ning taust; rütm, rühmitamine. Suuruse näiline vähenemine kauguses;</p> <p>Tarbevormid; etenduse kujundus; raamat kui</p>	<ul style="list-style-type: none"> • hindab mõõtmise ja võrdlemise abil objektide ning objekti elementide vahelisi suurussuhteid; • kujutab vaatluse järgi ees asetsevaid objekte arvestades nende kuju, suurussuhteid ja paiknemist üksteise suhtes; • arvestab täisfiguuri kujutamisel pea suurust ja jalgade pikkust terve kehapiikkuse suhtes, näo kujutamisel silmade asukohta sellel; • eristab sooja ja külma koloriiti; • saavutab kompositsiooni tasakaalu; • eristab sümmeetrilisi ja asümmeetrilisi vorme; • kujundab oma lähemat ümbrust (stend, klassiruum, oma tuba, mänguväljak jne); • kirjeldab Eesti rahvakunstile (rahvariided, tarbeesemed, arhitektuur) iseloomulikke jooni; • suhtub mõistvalt enda ja teiste töödesse. 	<p>Inimeseõpetusest lähtudes vaadeldakse inimese suhteid teiste inimeste ja inimrühmadega ning erinevate kultuuride kommete ja pärimustega;</p> <p>Emakeel-pildi kirjeldamine, õnnitlus-kaartide kirjutamine; Rahvakunst. Koomiks.</p> <p>Loodusõpetusest lähtudes teadvustatakse inimese kuulis- ja nägemismeele füsioloogilist eripära, õpitakse tundma looduskeskkonda ja selle eluvormide mitmekesisust ning helide, valguse ja värvide omadusi.</p> <p>Matemaatikast lähtudes arendatakse seoste loomise oskust ja loogilist mõtlemist; sümbolid ja meetodid.</p> <p>Käsitööst lähtudes arendatakse käelist tegevust ning loovat mõtlemist (loomise protsess tehnoloogiad ja tehnikad).</p>	<p>Õpimapi koostamine: õpilane kogub õpitud tehnikas teostatud tööd mappi. Mapp sisaldab tunnitöid</p> <p>Matkapäev - erinevate värvide ja kujundite leidmine looduses. Terviklikkuse tajumine (ära tundmine).</p> <p>Spordipäev- liikuva objekti (figuuri) jälgimine, proportsioonide vaatlus. Loodusainete päev- stendi kujundamine.</p> <p>Teatriskäik- kujutamine värvides ning kujundites. Erinevate vormide, värvide nägemine kostüümides, lava dekoratsioonides jne.</p> <p>Luule- ja lauluvõistlus- lavadekoratsioonid, kutsete ja kavade kujundamine.</p> <p>Luuletuste illustreerimine.</p> <p>Isade- ja emadepäev- portreede joonistamine. Kutsete kujundamine. Jõulupeod- lavadekoratsioonid, kostüümi kavandite kujundamine.</p>

	<p>kunstiobjekt.</p> <p>Kunst ümbritsevas keskkonnas; kaaslaste tööde vaatlus, tolerantne suhtumine kaasõpilaste töödesse; rahvakunst.</p> <p>Kasutatavad tehnikad ja materjalid: Skulptuur-voolimine savist või muust pehmest materjalist; erinevate tekstuuride loomine; meisterdamine loodus- ja tehismaterjalist (pakendid, plastid, traat jne); voltimine (karbid, loomad, inimesed jne). Maal-maalimine kattevärvidega (guašš jt) spontaanselt ja läbimõeldumalt; töötamine värvi- ja viltpliiatsitega; kollaaž. Graafika-joonistamine pliiatsi ja viltpliiatsitega; punkti ja joone kasutamine mustrite loomiseks</p>		<p>Kehalisest kasvatuses lähtudes arendatakse kehatunnetust, tähelepanu, mootorikat, reageerimiskiirust ja koordinatsiooni.</p>	<p>Näidendite päev/ nädal- Kutsete, kavade ja plakatite kujundamine.</p> <p>Eesti Vabariigi aastapäev- koolimaja kaunistamine.</p>
--	---	--	---	--

2.2.4 Kunstiõpetuse ainekava III klassile

Teema	Õppesisu	Taotletavad õppetulemused	Lõiming teiste õppeainetega	Näited praktilistest töödest ja IKT rakendamisest
Kujutamise- ja vormiõpetus	<p>Inimene kui graafilise kujutamise keskne objekt. Lihtsamate anatoomiliste vormide kujutamine. Inimfiguuri põhiproportsioonid ja mahtude jaotumine. Näotüüp ja näoosade põhiproportsioonid. Eluslooduse (loomad, linnud, liblikad jne) iseloomulikus asendis ja liikumises, eluta looduse (kivid, vesi) ja tehismvormide (ehitised, sõidukid jne) kujutamine joone ja silueti abil. Töö geomeetriliste põhivormidega seoses igapäevaeluga. Joonte omadustega tutvumine. Tegelikud ja illusoorid jooned. Joonekompositsioon. Heledad jooned tumedal pinnal. Joonte orientatsioon (vertikaal- ja horisontaaljooned, sirg- ja kõverjooned). Joonte kvaliteet. Joonetugevus väljendusvahendina. Pidev-</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kujutab inimest (täisfiguuri ja nägu, paigal ja liikumises) omal viisil temaatilistes kompositsioonides; • valib ümbritsevate objektide (inimesed, loomad-linnud, taimed, kivid, ehitised, sõidukid jne) iseloomulikud jooned ja kujutab neid oma võtetega; • ehitab (joonistades, voolides) keerulisemad vormid üles lihtsamate geomeetriliste kujundite abil; • segab põhivärvide II astme värvid ja põhjendab sellele toetudes põhivärvid mõistet; • segab valge ja musta abil värvide heledamad ja tumedamad astmed; • leiab vaadeldavatel pildidel peamised tegelased ja objektid; • organiseerib pildi pinda arvestades paberi suurust ja kuju kasutades erinevaid paberiformaate; • arvestab meisterdades teose otstarvet, materjali, tehnoloogiat ja välimust nimetab etenduse ja filmi kujunduse elemente 	<p>Emakeel- muinasjuttude, luuletuste, mõistatuste illustreerimine; Sündmuse, isiku, looma, eseme jm kirjeldamine. Loole alguse ja lõpu mõtlemine. Jutu kirjutamine pilditäiendusena (pildi allkiri, tegelaskõne jms), piltjutt. Tingmärgid, skeemid, kaardid, tabelid õppekirjanduses, lasteraamatutes ja lasteajakirjanduses. Suulised või kirjalikud arutlused õppekäigust, klassi tööde väljapanekust.</p> <p>Matemaatika- geomeetrilised kujundid igapäeva-elus, joonlauaga mõõtmine, Kauguste hindamine looduses.. Eristab ja leiab ümbritsevast lihtsamaid tasandilisi ja ruumilisi kujundeid.</p> <p>Loodusõpetus- elus ja eluta loodus, Plaanid ja kaardid (sh temaatilised) koos tingmärkide, sümbolitega; koduloomad, metsloomad, õppekäigud vabasse loodusesse, loodusvaatlused-aastaaegadele iseloomulikud</p>	<p>Õpimapi koostamine: õpilane kogub õpitud tehnikas teostatud tööd mappi. Mapp sisaldab tunnitöid ja õpijuhiseid.</p> <p>Õppekäigud loodus- või tehiskeskonda (linnaväljak, mõis, park, kaevandus), muuseumi, näitusele või teatrisse.</p> <p>Näituse korraldamine.</p> <p>Rühma- ja gruppitööd, mis arendavad koostööoskust</p> <p>Eesti Vabariigi aastapäev-stendi kujundamine. Koolimaja kaunistamine. Rahvuskultuuri elementide ja sümbolitega detailsem tutvumine ning nende elementide kujutamine loomingus.</p> <p>Erinevad kunstistiilid, voolud (arhitektuur, usundid jne). Kunstnike eluloo ja loominguga tutvumine..</p> <p>Jõululaat- hinnasiltide kujundamine.</p>

<p>Värvi-, kompositsiooni- ja Perspektiivi-õpetus</p>	<p>ja katkendjoon. Joonlaua kasutamine.</p> <p>Kuuevärviring: põhivärvid (kollane, punane, sinine) ja nende segamisel saadavad II astme värvid (oranž, roheline, violet). Helestamine ja tumestamine ning külmad ja soojad toonid. Meeleolu väljendamine värvidega. Pildi pinna organiseerimine (kujutatava suuruse ja paberiformaadi erinevad suhted). Pea- ja kõrvalelemendid ning taust. Pildi üksikosade tasakaal. Rütm, rühmitamine ning osaline kattumine. Ribaornament. Suuruse vähenemine kauguses.</p>	<p>(kostüümid, lava-, valgus-, helikujundus);</p> <ul style="list-style-type: none"> • võrdleb raamatu teksti ja selle illustratsiooni. • tunneb ümbritsevas keskkonnas ära ja liigitab (nimetab õige nimega) järgmised kunstiliigid: arhitektuur, skulptuur, maal; • räägib oma loomingust (tegevusest) kasutades lihtsamaid ainealaseid mõisteid; • võrdleb oma ja kaaslaste töid, toob esile lahenduste erinevusi. • Kirjeldab kunstiteoseid ning põhjendab oma eelistusi; • austab enda ja kaasõpilaste loomingut. 	<p>värvid, loodusliku materjali korjamine meisterdamiseks.</p> <p>Tööõpetus- meisterdamine looduslikust materjalist, voolimine.</p> <p>Muusikaõpetus- kuulatud pala järgi pildi joonistamine</p> <p>Kehaline kasvatus- Liikumine kujundites</p>	
<p>Disain igapäevaelus</p>	<p>Meisterdamine, lähtudes otstarbest, materjalist, tehnoloogiast (mänguasjad, pakendid, ruumikaunistused, maketid jne looduslikest ja tehismaterjalidest). Rütmiharjutused ja mängud kirjaelementide ja tähtedega (joonistatult, maalitult, rebitult,</p>			

<p>Vestlused kunstist</p>	<p>volditult). Tööd joonlaua ja sirkliga. Kunst meie ümber. Oma kodulinna/asula, kodumaja/korteri, toa, suvekodu, aia/pargi kujundus. Kunst ruumiskunstimuuseumid, -galeriid. Maailmakuulsad maalid. Tuntumad ajaloolised vaatamisväärsused maailmas. Raamatukujundus. Kujundamine teatris. Multifilmid. Virtuaalne maailm. Tegelikkuse ja virtuaalsete keskkondade võrdlus.</p> <p>Kasutatavad tehnikad ja materjalid: Skulptuur- Voolimine savist või muust pehmest materjalist. Meisterdamine loodus- ja tehismaterjalist (pakendid, plastid, traat jne). Voltimine: karbid, loomad, inimesed jne; Papjeemašee tehnikas maski valmistamine. Maalimine- kattevärvidega (guašš jt)</p>			
---------------------------	---	--	--	--

	maalimine spontaanselt ja läbimõeldult. Maalilise pinna saamine kriidi- ja õlipastellidega. Töötamine värvi- ja viltpliiatsitega. Kollaaž rebituna värvipaberitest ja/või makulatuurist; Graafika- joonistamine pliiatsi ja viltpliiatsitega. Punkti ja joone kasutamine faktuuri loomiseks. Paljundusgraafika :natuur-, papi- ja materjalitrükk guaši või temperaga.			
--	--	--	--	--

Õppekirjandus

G.-A. Saarsoo „Meistrimehed oleme I-IV”

H.Gabral, T.Pöldmaa „ Kunst IV klassile”

F.Watt „Laste kunstiraamat”

„ Uus kunstiraamat lastele“

2.3 II kooliaste

2.3.1 Taotletavad pädevused II kooliastmes

- oskab keskenduda õppeülesannete täitmisele, oskab suunamise abil kasutada eakohaseid õpivõtteid (sealhulgas paaris- ja rühmatöövõtteid) olenevalt õppeülesande iseärasustest;
- väärtustab oma rahvust ja kultuuri teiste rahvuste ning kultuuride seas, suhtub inimestesse eelarvamusteta, tunnustab inimeste, vaadete ja olukordade erinevusi ning mõistab kompromisside vajalikkust;
- oskab oma tegevust kavandada ja hinnata ning tulemuse saavutamiseks vajalikke tegevusi valida ja rakendada, oma eksimusi näha ja tunnistada ning oma tegevust korrigeerida;
- oskab oma arvamust väljendada, põhjendada ja kaitsta, teab oma tugevaid ja nõrku külgi ning püüab selgusele jõuda oma huvides;
- väärtustab säästvat eluviisi, oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi ja hankida loodusteaduslikku teavet, oskab looduses käituda, huvitub loodusest ja looduse uurimisest;
- oskab kasutada arvutit ja interneti suhtlusvahendina ning oskab arvutiga vormistada tekste;
- oskab leida vastuseid oma küsimustele, hankida erinevatest allikatest vajalikku teavet, seda tõlgendada, kasutada ja edastada;
- oskab teha vahet faktil ja arvamusel;
- tunnetab end oma riigi kodanikuna ning järgib ühiselu norme;
- väärtustab kunstiloomingut ning suudab end kunstivahendite abil väljendada;
- väärtustab tervislikke eluviise, on teadlik tervist kahjustavatest teguritest ja sõltuvusainete ohtlikkusest;
- on leidnud endale sobiva harrastuse.

2.3.2 Kunstiõpetuse ainekava IV klassile

Teema	Õppesisu	Taotletavad õppetulemused	Lõiming teiste õppeainetega	Näited praktilistest töödest ja IKT rakendamisest
<p>Kujutamise- ja vormiõpetus</p> <p>Värviõpetus</p> <p>Disain</p>	<p>Ümbruse kujutamine- Erinevate objektide kujutamine: erinevad majad linnas ja maal. Pildiruum-ruumilisuse edastamine (esemete suurusuhted). Kompositsioon-tasakaal, domineeriv osa pildil, koloriit, liikuvus. Inimene tegevuses, nägu, meeleolu, liikumise kujutamine. Geomeetria.</p> <p>Ühe värvi erinevad toonid (nt kollakas-, sinakas pruunikasroheline); kolmanda astme värvide saamine esimese ja teise astme värvide segamise teel; piiratud arvu värvidega maalimine (ka monokroomselt); koloriit (soe ja külm).</p> <p>Märgid-liiklusmärgid ja nendest tulenevalt uute märkide kujundamine. (Nime) Tähtede kujundamine. Foto, digitaalgraafika ja</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Hindab mõõtmise ja võrdlemise abil objektide ning objekti elementide vahelisi suurusuhteid. • Kujutab vaatluse järgi ees asetsevad objekte arvestades nende kuju, suurusuhteid ja paiknemist üksteise suhtes. • Arvestab täisfiguuri kujutamisel pea suurust ja jalgade pikkust terve kehapiikkuse suhtes, näo kujutamisel silmade asukohta sellel. • Kujutab inimest erinevas asendis ja tegevuses. • Segab ja kasutab maalimisel erinevaid toone. • Saab kolmanda astme värvid esimese ja teise astme värvide segamise teel. • Eristab sooja ja külma koloriiti. • Kujundab oma lähemat ümbrust (stend, klassiruum, oma tuba, mänguväljak jne) • lähtudes otstarbest. • Analüüsib trükise kujunduse osi 	<p>Eesti keel- kunstnike töö eesti keele õpikutes, juturaamatutes, pildi kirjeldamine, õnnitlus - kaartide kirjutamine; kultuurisündmuste seostamine kirjandusega, väljendus.</p> <p>Muusikaõpetus-temaatilised joonistused muusika kuulamise järgi.</p> <p>Tööõpetus - kunsti väljendusvahendid. Sümmeetria ja asümmeetria. Keskkonna kujundamine sise- ja välisruumis. Kombinatorika geomeetristest elementidest ruumis ja tasapinnal.</p> <p>Loodusõpetus-temaatilised joonistused loodusest. Ilmastiku kirjeldus (fotograferimine).</p> <p>Matemaatika - geomeetriselised kujundid. Mõõtmised.</p>	<p>Õpimapi koostamine: õpilane kogub õpitud tehnikas teostatud tööd mappi. Mapp sisaldab tunnitöid ja õpijuhiseid.</p> <p>Õppekäigud loodus- või tehiskeskkonda (linnaväljak, mõis, park, kaevandus), muuseumi, näitusele või teatrisse. Suulised või kirjalikud arutlused õppekäigust, kultuurikogemusest, klassi tööde väljapanekust. Rühma- ja grupitööd, mis arendavad koostööoskust, pakuvad võimaluse katsetada erinevaid rolle.</p> <p>Näituse korraldamine.</p> <p>Spordipäev- liikuvad objektid, meeleolud.</p> <p>Teatriskäik- süžee jälgimine ja kujutamine värvides ning kujundites. Erinevate vormide, värvide nägemine kostüümides, lava dekoratsioonides jne.</p> <p>Erinevad kunstistiilid, voolud (arhitektuur, usundid jne).</p> <p>Kunstnike elulugu ja loominguga tutvumine. Stendi kujundamine.</p>

<p>Kõnelused kunstist</p>	<p>video kasutamine lähimbruse uurimisel (võimalusel). Ilmastikunähtuste jäädvustamine. Trükiste, filmide, koomiksiste, arvutimängude, reklaamide pildikeele ja kujundamise uurimine ja võrdlemine. Kunstiteoste analüüs, kunstiuurituste külastamine, nähtu põhjal arutelu, Erinevad mineviku ja nüüdiskunsti teosed Eestis ja maailmas, kultuuride eripärad. Värv roll suurteostes. Rahvakunst-tikandid, vöökirjad.</p> <p>Kasutatavad tehnikad ja materjalid: Maalimine kattevärvide ja akvarellidega; tööd kriidi- ja õlipastellidega, värvi- ja viltpliiatsitega; kollaaž värvipaberist ja/või makulatuurist. Joonistamine grafiit-, värvi-, vilt- ja pastapliiatsiga; graafikatehnikad: kõrgtrükk (nt papi-, materjali-, linooltrükk) ja lametrükk (mono- ja diatüüpia).</p>	<p>(kaanekujundus, kirjastiil, initialsiaal, vinjett jne) ja terviklahendust.</p> <p>* Kasutab õpitud ainealaseid mõisteid kõnes ja kirjas.</p>		<p>Luule- ja lauluvõistlus-lavadekoratsioonid, kutsete ja kavade kujundamine. Luuletuste illustreerimine. Stendi kujundamine.</p> <p>Isade- ja emadepäev- portreede joonistamine. Kutsete kujundamine. Jõulupeod- lavadekoratsioonid, kostüümi kavandite kujundamine. Koolimaja kaunistamine.</p> <p>Näidendite päev/ nädal-lavadekoratsioonid, kostüümi kavandite kujundamine. Kutsete, kavade ja plakatite kujundamine.</p> <p>Õpilastööde näitus- õppeaasta silmapaistvate õpilastööde väljapanek. Erinevatest objektidest ühtse terviku loomine.</p> <p>Jõululaat- kohvikus hinnasiltide Kujundamine.</p>
---------------------------	--	---	--	---

	Loob erinevaid tekstuure ja faktuure. Kasutab tehnilisi abivahendeid (joonlaud, sirkel) vastavalt vajadusele ja võimalustele.			
--	---	--	--	--

Õppekirjandus

G.-A. Saarsoo „Meistrimehed oleme I-IV”

H.Gabral, T.Pöldmaa „Kunst IV klassile”

F.Watt „Laste kunstiraamat”

„Uus kunstiraamat lastele“